

KM 2 ja KM 3 Loodusliku linnustiku kaitse ning looduslike elupaikade, loomastiku ja taimeestiku kaitse

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ, 30. november 2009., loodusliku linnustiku kaitse kohta ([ELT L 20, 26.1.2010, lk 7](#)), Artikli 3 lõige 1, artikli 3 lõike 2 punkt b, artikli 4 lõiked 1, 2 ja 4.

Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimeestiku kaitse kohta ([EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7](#)), Artikli 6 lõiked 1 ja 2.

KM2/KM3 NÕUE 1: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitseala või püsielupaiga sihtkaitsevööndis, siis on tal (juhul kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti) keelatud:

Nõue 1.1 1.1 majandustegevus (väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine, rohumaade uuendamine, metsa majandamine, maaparandussüsteemi rajamine)

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse tegevust sihtkaitsevööndis ja I kaitsekategooria liigi elupaigas või kasvukohas.

Ulatus: Lähtutakse sihtkaitsevööndis keelatud majandustegevusega hõlmatud ala suurusel.

Püsivus: Hinnatakse kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata majandustegevust või keelatud majandustegevust.

Nõue 1.1	1	2	3	4
Hindamispunktid Kriteeriumid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus			Sihtkaitsevööndis, väljaspool I kaitsekategooria liigi elupaika või kasvukohta	I kaitsekategooria liigi elupaik või kasvukoht
Ulatus		Kuni 10 % sihtkaitsevööndist	10,1- 20 % sihtkaitsevööndist	20,1 % ja enam sihtkaitsevööndist
Püsivus			Kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata majandustegevus	Keelatud majandustegevus

Varajast hoiatamist ei rakendata.

Nõue 1.2 1.2 loodusvarade (metsa, maavara, maavaravaru, loodusliku kivimi, setendi) kasutamine, pinnase teisaldamine ning vee ja jää võtmine pinnaveekogust rohkem kui 30 m³/ööpäevas

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse tegevust sihtkaitsevööndis ja I kaitsekategooria liigi elupaigas või kasvukohas.

Ulatus: Hinnatakse keskkonnale tekitatud kahju või vee/ jää loata võtmist pinnaveekogust üle kehtestatud piirmäära. Loodusvarade kasutamise seotud kahjude suuruse määramiseks kasutatakse maapõueseaduse § 74 lg 2 ja lg 3 sätestatud.

Püsivus: Hinnatakse, kas kaitse-eeskirjaga lubatud tegevus on kooskõlastatud kaitseala valitsejaga. Hinnatakse ka seda, kas tegevus on kaitse-eeskirjaga keelatud.

Nõue 1.2 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus			Sihtkaitsevööndis, väljaspool I kaitsekategooria liigi elupaika või kasvukohta.	I kaitsekategooria liigi elupaik või kasvukoht.
Ulatus	Loodusvarade kasutamise ei ole tekkinud keskkonnakahju			Loodusvarade kasutamise on tekkinud keskkonnakahju, vee/jää loata võtmine üle kehtestatud määra.
Püsivus			Kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata loodusvarade kasutamine	Keelatud loodusvarade kasutamine

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM2/KM3 NÕUE 2: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitseala või püsielupaiga piiranguvööndis, siis on tal (juhul kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti) keelatud:

- 2.1 uute maaparandussüsteemide rajamine
- 2.2 veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmine
- 2.3 puhtpuistute kujundamine, energiapuistu rajamine
- 2.4 biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse toimunud tegevust piiranguvööndis.

Ulatus: Nõude hindamiseks arvutatakse, kui suurel alal piiranguvööndisse jäävast alast toimub keelatud tegevus.

Püsivus: Hinnatakse kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata tegevust või tingimustest mittekinnipidamist.

Nõue 2	1	2	3	4
Hindamispunktid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju keskkonnale on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Kriteeriumid				
Tõsidus		Tegevus toimub piiranguvööndis		
Ulatus		Kuni 10% alast	10,1- 50 % alast	50,1-100% alast
Püsivus		Tegevuseks nõusolek olemas, kuid ei peeta tingimustest kinni	Tegevuseks vajalik nõusolek puudub	Tegevus täielikult keelatud

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM2/KM3 NÕUE 3: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub hoiualal, siis peab tal olema hoiuala valitseja nõusolek:

3.1 tee rajamiseks

3.2 loodusliku kivimi või pinnase teisaldamiseks

3.3 maaparandussüsteemi rajamiseks ja rekonstrueerimiseks

3.4 veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmiseks

3.5 biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamiseks

3.6 loodusliku ja poolloodusliku rohumaa ja poldri kultiveerimiseks või väetamiseks

3.7 puisniiduilmelisel alal puude raiumiseks

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse toimunud tegevust hoiualal või hoiuala liigi elu- või kasvukohas.

Ulatus: Nõude hindamiseks arvutatakse, kui suurel alal hoiualasse jäävast maast toimub keelatud tegevus.

Püsivus: Hinnatakse, kas tegevuseks on olemas vajalik nõusolek või nõusolekus toodud tingimusi on rikutud.

Rikkumisi hinnatakse eraldi.

Nõue 3	1	2	3	4
Hindamispunktid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Kriteeriumid				

Tõsidus		Tegevus toimub hoiualal	Tegevus toimub kaitstava liigi kasvukohas või elukohas	
Ulatus		Kuni 10% alast	10,1- 50 % alast	50,1-100% alast
Püsivus		Tegevuseks nõusolek olemas, kuid tingimustest ei peeta kinni.	Tegevuseks vajalik nõusolek puudub.	Nõusoleku andmisest on keeldunud.

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM2/KM3 NÕUE 4: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitsealal või püsielupaigas peab ta arvestama kaitse-eeskirjas toodud ajalise liikumispiiranguga või ajalise piiranguga niitmisele.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse piirangutest kinnipidamist erinevate rangusastmetega kaitsevööndites.

Ulatus: Hinnatakse seaduse või kaitse-eeskirjaga sätestatud ruumilisest piirangutest kinnipidamist.

Püsivus: Hinnatakse seaduse või kaitse-eeskirjaga sätestatud ajalistest piirangutest kinnipidamist.

Nõue 4 Hindamispunktid	1	2	3	4
Kriteeriumid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus		Piirangutest mitte kinnipidamine hoiualal	Piirangutest mitte kinnipidamine piiranguvööndis	Piirangutest mitte kinnipidamine sihtkaitsevööndis või I kategooria kaitsealuse liigi püsielupaigas või kasvukohas
Ulatus		Osalisest piirangust ei peeta kinni		Täielikust piirangust ei peeta kinni
Püsivus		Ajutisest piirangust ei peeta kinni		Alalisest piirangust ei peeta kinni

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM2/KM3 NÕUE 5: Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitsealal, hoiualal või püsielupaigas, siis peab tal olema kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolek selle maa katastriüksuse kõlvikute piiride ja/või sihtotstarbe muutmiseks loa taotlemisel.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse, missuguste erinevate rangusastmetega kaitsevööndites nõusolekuta tegevust on läbi viidud.

Ulatus: Hinnatakse, kas on muudetud kõlvikute piire või sihtotsarvet või muudeti ühe tegevusega mõlemat.

Püsivus: Hinnatakse, kas kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolek selle maa katastriüksuse kõlvikute piiride ja/või sihtotstarbe muutmiseks puudub või on selle andmisest keeldutud.

Nõue 5 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus		Nõusolekuta tegevus toimub hoiualal	Nõusolekuta tegevus toimub piiranguvööndis	Nõusolekuta tegevus toimub sihtkaitsevööndis või I kategooria kaitsealuse liigi püsielupaigas või kasvukohas
Ulatus		Muudetud piire või sihtotsarvet		Muudetud piire ja sihtotsarvet
Püsivus			Puudub kaitseala valitseja nõusolek	Nõusolekust on keeldutud

Varajast hoiatamist ei rakendata.

LISA 5

KM 1 Nitraadireostuse vältimine nitraaditundlikul alal (NTA-I)

Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest, Artiklid 4 ja 5.

KM 1 - NÕUE 1:

Mineraalväetist ei tohi laotada juhul, kui maapind on külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud. Lämmastikku sisaldavaid mineraalväetisi ei tohi laotada 15. oktoobrist kuni 20. märtsini.

Vedelsõnnikut ei tohi laotada 1. novembrist kuni 20. märtsini ja juhul, kui maapind on külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Poolvedel-, tahe- ja sügavallapanusõnnikut ning muid orgaanilisi väetisi ei tohi laotada 1. detsembrist kuni 20. märtsini ega muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud. Keskkonnaamet võib ilmastikutingimustest lähtudes keelata vedelsõnniku laotamise 15. oktoobrist alates.

Vedelsõnniku paisklaotamine on keelatud 20. septembrist kuni 20. märtsini ja muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Kasvavate kultuurideta põllul tuleb sõnnik mulda viia võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui 24 tunni jooksul laotamise lõpetamisest arvates.

Kasvavate kultuuridega kaetud haritavale maale tohib 1. novembrist kuni 30. novembrini laotada sõnnikut juhul, kui see viiakse mulda 24 tunni jooksul.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse, kas rikkumine on toimunud nitraaditundlikul alal, nitraaditundlikul alal veekaitsevööndis või kaitstaval loodusobjektidel, kaitsmata põhjaveega alal või olulise allika- või karstialal.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurele alale haritavast maast on toimunud orgaaniliste ja mineraalväetiste laotamine.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on keelatud ajal väetist laotatud.

Nõue 1 Hindamispunktid	1	2	3	4
Kriteeriumid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus		Tegevus toimus nitraaditundlikul alal	Tegevus toimus nitraaditundlikul alal veekaitsevööndis või kaitstaval loodusobjektidel	Tegevus toimus kaitsmata põhjaveega alal või olulise allika- või karstialal
Ulatus	Kuni 5 % haritavast maast	5,1-10 % haritavast maast	10,1-50% haritavast maast	Üle 50 % haritavast maast
Püsivus		Üks kord taotluse aastal keelatud ajal	Kaks korda taotluse aastal keelatud ajal	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud ajal

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM 1 - NÕUE 2: Väetise laotamine pinnale on keelatud haritaval maal, mille maapinna kalle on üle 10 protsendi. Kui maapinna kalle on 5–10 protsenti, on pinnale väetise laotamine keelatud 1. oktoobrist kuni 20. märtsini. Erandina on üle 10 protsendi kaldega alal pinnale väetise laotamine lubatud veeseaduse § 160 lõike 4 alusel sätestatud juhtudel.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse seda, millisele kaldega alale väetiseid laotati.

Ulatus: Hinnatakse kaugust väetatud alal servast lähima veekogu tavalise veepiirini. Kauguse hindamisel lähtutakse kalde kahanemise (languse) suunas asuvast väetatud ala servast.

Püsivus: Hinnatakse mitu korda on väetisi keelatud kohas laotatud.

Nõue 2 Hindamispunktid	1	2	3	4
Kriteeriumid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus			Väetise laotamine toimub haritaval maal kaldega 5-10% perioodil 1. oktoober– 20. märts	Väetise laotamine haritaval maal kaldega üle 10%
Ulatus	Üle 1 kilomeetri lähima veekogu tavalise veepiirini	500 meetrit kuni 1 kilomeeter lähima veekogu	200 kuni 500 meetrit lähima	Lähemal kui 200 meetrit lähima

		tavalise veepiirini	veekogu tavalise veepiirini	veekogu tavalise veepiirini
Püsivus		Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM 1 - NÕUE 3: Allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses 10 m ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist on keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti halvendada võiv muu tegevus. Nitraaditundlikul alal asuvatele olulistele allika- ja karstialadele jäävatel allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses 50 m ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist on keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning vee kvaliteeti ohustav muu tegevus.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamist ning vee kvaliteeti halvendada võivat muud tegevust.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub. 100 % moodustab kogu 10 m või 50 m ulatusega ala.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on taotluse aastal väetisi või taimekaitsevahendeid kasutatud või tehtud muud vee kvaliteeti ohustada võivat tegevust.

Nõue 3 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus		Muu vee kvaliteeti ohustada võiv tegevus.	Väetisi ja taimekaitsevahendeid kasutatakse lähemal kui 10 m allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist	Väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine või vee kvaliteeti halvendada võiv muu tegevus oluliste allikate ja karstialadele jäävate allikate, karstivormide ja karstijärvikute ümbruses (lähemal kui 50 m allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist)
Ulatus		Kuni 10% piiranguga alast	10,1- 50% piiranguga alast	Üle 50,1% piiranguga alast

Püsivus		Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas
----------------	--	---	---	---

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM 1 - NÕUE 4:

Kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 10 loomühiku loomi, peab olema lähtuvalt sõnnikuliigist sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla. Sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla peab mahutama vähemalt kaheksa kuu sõnniku ja virtsa ning vajaduse korral, sõltuvalt loomapidamishoones kasutatavast tehnoloogiast, ka sealt pärit reovee. Sõnnikuhoidla mahutavuse arvutamisel võib välja arvata loomade poolt karjatamisperioodil karjamaale jäetud sõnniku kogused. Loomapidamishoone, kus kasutatakse sügavallapanutehnoloogiat ja mis mahutab veeseaduse § 164 lõikes 2 nimetatud sõnnikukoguse, ei pea sõnnikuhoidlat olema. Kui sügavallapanutehnoloogiaga loomapidamishoone ei mahuta veeseaduse § 164 lõikes 2 nimetatud sõnnikukogust, peab üle jääva koguse jaoks olema seda mahutav hoidla. Kui loomapidaja suunab sõnniku lepingu alusel hoidmisele või töötlemisele teise isiku hoidlasse või töötlemiskohta, peab loomapidamishoone kasutamisel olema tagatud lekkekindla hoidla olemasolu, mis mahutab vähemalt ühe kuu sõnnikukoguse. Sõnnikuhoidlad, sõnniku- ja virtsahoidlad ning loomapidamishooned peavad olema lekkekindlad ning nende konstruktsioon peab tagama ohutuse ja lekete vältimise hoidla käitamisel, sealhulgas selle täitmisel ja tühjendamisel. Kui loomapidamishoones peetavaid loomi on 10 või vähem loomühikut ja seal tekib tahesõnnik või sügavallapanusõnnik, võib tekkivat sõnnikut ajutiselt enne laotamist või auna viimist hoiustada hoone juures veekindla põhjaga alal ja vihmavee eest kaitstult.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse, kas sõnnikuhoidla puudub või sõnnikuhoidla ei vasta veeseadusest tulenevatele nõuetele.

Ulatus: Ulatuses tuleb lähtuda loomapidamishoones peetavatest loomühikutest.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

Nõue 4 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus	Alla 10 lü loomade pidamisel ei järgita sõnniku hoidmise nõudeid.	Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust, kuid vastab veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust ja/või ei vasta veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla puudub.
Ulatus	Kuni 10 lü	10,1-100 lü	100,1-200 lü	Üle 200,1 lü
Püsivus			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM 1 NÕUE 5: Sõnniku aunas hoidmisel peab sõnnikuaun paiknema veeobjektide suhtes nõutud kaugusel ning aunades hoidmise tingimustest peetakse kinni.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse sõnnikuauna nõuetele vastavust, asupaika ning sõnniku hoidmist väljaspool haritavat maad.

Ulatus: Hinnatakse, kas sõnnikuga on reostatud veekogu, allikas, karstivorm või karstijärvik.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

Nõue 5 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus	Sõnnikuaun ei ole nõuetekohaselt kaetud ja/või puudub Keskkonnaameti teavitamine	Sõnnikuaun on paigutatud samasse kohta kahel teineteisele järgneval aastal	Loomapidamishoones peetakse üle 10 lü loomi ja tekkivat sõnnikut hoiustatakse aunas väljaspool haritavat maad. Sõnnikut hoitakse aunas lubatust kauem.	Sõnnikuaun paikneb lähemal kui 50m pinnaveekogust, kaevust, olulistest allikatest, karstivormidest või karstijärvikutest. Aun on rajatud kaitsmata põhjaveega, liigniiskele või üleujutatavale alale. Sõnnikut ladustatakse auna keelatud ajal.
Ulatus		Sõnnikuga ei reostatud veekogu, allikat või karstilehtrit		Sõnnikuga on reostatud veekogu, allikat või karstilehtrit
Püsivus		Nõudeid ei ole täidetud üks aasta		Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat

Varajast hoiatamist võib rakendada, kui rikkumist on hinnatud maksimaalselt 5 hindepunktiga ning taotleja kinnitab kohapealses kontrollis, et rikkumine kõrvaldatakse hiljemalt 14 päeva jooksul.

KM 1 - NÕUE 6: Väetistega on lubatud anda põllumajanduskultuuridele aastas selline kasvuks vajalik kogus lämmastikku haritava maa ühe hektari kohta, mis on kehtestatud veeseaduse § 161 lõike 11 alusel. Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta kuni 170 kg lämmastikku aastas, sealhulgas loomade karjatamisel maale jäävas sõnnikus sisalduv lämmastik. Mineraallämmastiku kogused, mis on suuremad kui 100 kg hektarile, tuleb anda jaotatult.

Hindamine:

Sõnnikuga antava N arvutamisel lähtutakse 03.10.2019 vastu võetud keskkonnaministri määrusest nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ või sõnnikuanalüüsi tulemustest ning põlluraamatu kannetest. ([https://sonnik.agri.ee/\\$/](https://sonnik.agri.ee/$/))

Tõsidus: Hinnatakse üleväetamise suurust (lämmastiku kogust) kilogrammides hektari kohta. Kui N kogust ületatakse mitmel erineval põllul, siis tõsidust arvestatakse suurima ületusega põllu põhiselt (näiteks kui ühel

põllul on ületatud N 8 kg ja teisel põllul ületatakse N kogust 28 kg, siis tõsidus hinnatakse 28 kg alusel ja saadakse 3 hindepunkti).

Ulatus: Hinnatakse, mitmel hektaril on üleväetamine toimunud.

Püsivus: Hinnatakse, mitmel protsendil haritavast maast on toimunud üleväetamine.

Nõue 6 Hindamispunktid	1	2	3	4
Kriteeriumid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus		Üleväetamine kuni 10 kg N/ha	Üleväetamine 10,1 - 30 kg N/ha	Üleväetamine 30,1 kg N/ha
Ulatus	Kuni 2 ha	2,1 – 20 ha	20,1 - 40 ha	Üle 40 ha
Püsivus	Kuni 5 % haritavast maast	5,1-10 % haritavast maast	10,1-50% haritavast maast	Üle 50,1 % haritavast maast

Varajast hoiatamist ei rakendata.

KM 1- NÕUE 7: Silo hoidmisel silohoidlas või maa peal peab olema tagatud hoidlale ja silo hoidmisele kehtestatud nõuete täitmine.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse, kas silo hoiustamine vastab veeseadusest tulenevatele nõuetele.

Ulatus: Ulatuse juures tuleb lähtuda sellest, kas silo hoiustamisega on silomahлага reostatud veekogu, allikat või karstilehtrit.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

Nõue 4 Hindamispunktid	1	2	3	4
Kriteeriumid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus	Silorullid on põllul virnastatud	Silorullid on veekaitsevööndis. Siloaun on paigutatud samasse kohta kahel teineteisele järgneval aastal	Silohoidla või siloaun ei vasta veekaitse nõuetele, kuid silomahla leket keskkonda ei toimu	Silohoidla või siloaun lekib
Ulatus		Silomahлага ei ole reostatud põhjavett, veekogu, allikat või karstilehtrit	Silomahлага on reostatud veekogu	Silomahлага on reostatud põhjavett, allikat või karstilehtrit
Püsivus		Nõudeid ei ole täidetud üks aasta		Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat

Varajast hoiatamist võib rakendada, kui rikkumist on hinnatud maksimaalselt 5 hindepunktiga ning taotleja kinnitab kohapealses kontrollis, et rikkumine kõrvaldatakse hiljemalt 14 päeva jooksul.

LISA 6

Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded (HPK)

NÕUE 1: Vooluveekogu äärde tuleb jätta puhverriba, kus on keelatud väetist kasutada. Puhverriba laius arvestatakse veeseaduse § 118 lõigetes 3 ja 4 sätestatud lähtejoonest. Puhverriba laius on vähemalt:

1) üks meeter – alla 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavil ja maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutataval kraavil, kui nimetatud kraavi veekogutüüp on keskkonnaregistri andmete kohaselt peakraav või kraav;

2) 10 meetrit – jõe, oja ja kanali puhul, mille veekogutüüp on keskkonnaregistri andmete kohaselt jõgi, oja või kanal, ning üle 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavil ja maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutataval vooluveekogul.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse puhverribal orgaanilise- ja/või mineraalväetise kasutamist.

Ulatus: Lähtutakse puhverribal keelatud tegevusega hõlmatud ala pindalast.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda taotluse aastal on väetisi puhverribal kasutatud.

HPK Nõue 1 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus		On kasutatud orgaanilist väetist	On kasutatud mineraalväetist	On kasutatud orgaanilist- ja mineraalväetist
Ulatus	Kuni 10% puhverriba pindalast	10,1- 30 % puhverriba pindalast	30,1- 50 % puhverriba pindalast	Üle 50,1 % puhverriba pindalast
Püsivus		Üks kord taotluse aasta jooksul	Kaks korda taotluse aasta jooksul.	Üle kahe korra taotluse aasta jooksul.

Varajast hoiatamist ei rakendata.

NÕUE 2: Vee kasutamisel põllumajandusmaa niisutamiseks peab veeseaduse §-s 187 sätestatud juhtudel olema veeluba, sealhulgas kui kasutatakse:

1) põhjavett üle 150 kuupmeetri kuus või üle 10 kuupmeetri ööpäevas;

2) pinnavett üle 30 kuupmeetri ööpäevas.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse põhjavee ja pinnavee kasutust põllumajandusmaa niisutamisel veeloata.

Ulatus: Hinnatakse veeloata tarbitud veekogust.

Püsivus: Hinnatakse mitme ööpäeva jooksul kasutati vett niisutamiseks veeloata.

HPK Nõue 2 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus		Vee võtmine pinnaveekogust.	Vee võtmine põhjaveest.	Vee võtmine kaitstaval loodusobjektidel pinnaveest ja/või põhjaveest.
Ulatus		5,1-10 m ³ põhjavett ööpäevas. 30,1- 50 m ³ pinnavett ööpäevas.	10,1- 50 m ³ põhjavett ööpäevas. 50,1- 100 m ³ pinnavett ööpäevas.	Üle 50,1 m ³ põhjavett ööpäevas. Üle 100,1 m ³ pinnavett ööpäevas.
Püsivus		2 – 7 ööpäeva aastas veeloata	8- 30 ööpäeva aastas veeloata.	Üle 30 ööpäeva aastas veeloata.

Varajast hoiatamist ei rakendata.

NÕUE 3: Põllumajanduslikus majapidamises ohtlike ainete ja muude saasteainete käitlemisel tuleb järgida veeseaduse § 125 lõikes 1 ning sama paragrahvi lõike 3 esimeses lauses sätestatud nõudeid. Põllumajanduslikus majapidamises kasutatavaid nõukogu direktiivi 80/68/EMÜ põhjavee kaitse kohta teatavatest ohtlikest ainetest lähtuva reostuse eest (EÜT L 20, 26.01.1980, lk 43–48) lisas nimetatud ohtlike aineid, mis sisalduvad õlis ja määrdeaines, välja arvatud naftasaadus, väetises, taimekaitsevahendis, pesu- ja desinfitseerimisvahendis, biotsiidis või jäätmetes, on keelatud põhjavette juhtida nii otse kui ka kaudselt. Nimetatud ainete ja neid aineid sisaldavate toodete kasutamine ning hoidmine peab olema tagatud viisil, mis ei kahjusta keskkonda.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse, kas ainete kasutamine või hoidmine tagab keskkonna kahjustamise vältimise või kas taotleja juhib nõudes märgitud aineid põhjavette loata.

Ulatus: Hinnatakse, kas toimub kaudne või otsene juhtimine põhjavette.

Püsivus: Hinnatakse, kas tegevus on ühekordne või korduv

HPK Nõue 3 Hindamispunktid Kriteeriumid	1 Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	2 Mõju nõude eesmärgile on vähene	3 Mõju nõude eesmärgile on oluline	4 Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Tõsidus			Kasutamine ning hoidmine ei ole tagatud viisil, mis väldiks keskkonna kahjustamise	Juhib loata põhjavette, karsti või karstijärve prioriteetseid aineid, prioriteetseid ohtlike aineid või muid saasteaineid

Ulatus		Kaudne juhtimine põhjavette (tegevus seotud pinnasega)	Kaudne juhtimine põhjavette (tegevus seotud veekoguga)	Otsene juhtimine põhjavette, karsti või karstijärve.
Püsivus			Ühekordne tegevus	Mitmekordne tegevus

Märkused: Kui taotlejal on veeluba, kuid prioriteetsete ainete või prioriteetsete ohtlike ainete nimekirja kuuluvate ainete juhtimisel ületatakse loaga antud koguseid, käsitletakse ületatavat osa loata juhtimiseks.

Prioriteetsete ainete või prioriteetsete ohtlike ainete nimekirja kuuluvate ainete loetelu leiab keskkonnaministri 24.07.2019 määrusest nr 28 „Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete nimekiri, prioriteetsete ainete, prioriteetsete ohtlike ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused ning nende kohaldamise meetodid, vesikonnaspetsiifiliste saasteainete keskkonna kvaliteedi piirväärtused, ainete jälgimisenimekirjaga seotud tegevused“.

Nõudes nimetatud aineid ja neid aineid sisaldavaid tooteid tuleb kasutada või ladustada viisil, mis väldib leostumist ning otsest või kaudset põhjavette sattumist. Nende mahutid ja pakendid peavad olema tihedalt suletud, lekete ja mehaaniliste vigastusteta ning neid tuleb hoida, et ained ei imbuks läbi pinnase või settekivimite.

Varajast hoiatamist ei rakendata.

NÕUE 4: Naftasaaduse hoidla puhul tuleb põllumajanduslikus majapidamises järgida veeseaduse §-s 138 ja sama seaduse § 142 alusel kehtestatud nõudeid. Alla 3-kuupmeetrine naftasaaduse mahuti peab selle kasutamise ajal olema lekkekindel ja naftasaaduse hoidmine peab olema tagatud viisil, mis ei kahjusta keskkonda.

Hindamine:

Tõsidus: Hinnatakse nõuetekohase dokumentatsiooni olemasolu, naftasaaduse hoidla tehnilistele nõuetele vastavust, lekkekindlust ja alla 3m³ mahutite hoidmisel ja kasutamisel rakendatud ennetavaid meetmeid.

Ulatus: Hindamisel lähtutakse naftasaaduste hoidlate mahust

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua ei ole taotleja nõudeid täitnud

HPK Nõue 4	1	2	3	4
Hindamispunktid	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga suur
Kriteeriumid				
Tõsidus	Märgistuse või dokumentatsiooni puudumine (ei kehti alla 3m ³ mahutitele).	Alla 3m ³ mahutite hoidmisel ja kasutamisel ei ole rakendatud ennetavaid meetmeid, mis välistavad keskkonna kahjustamist.	Mahutid kuni 3m ³ ei ole lekkekindlad või hoidlad ei vasta nõuetele.	Naftasaadused on sattunud hoidlast keskkonda.

Ulatus	Mahutid kuni 3m ³ ja väike hoidla, mille maht on 3 kuni 10 m ³	Keskmine hoidla, mille maht on 10,1- 100 m ³	Keskmine hoidla, mille maht on 100,1- 1000 m ³	Keskmine hoidla, mille maht on 1000,1- 5000 m ³
Püsivus		Nõudeid ei ole täidetud 1 aasta		Nõudeid ei ole täidetud 2 või enam aastat

Varajast hoiatamist võib rakendada, kui rikkumist on hinnatud maksimaalselt 5 hindepunktiga ning taotleja kinnitab kohapealses kontrollis, et rikkumine kõrvaldatakse hiljemalt 14 päeva jooksul.